

e-com. Ud'A

Número 56

28 de febrer de 2010

Consell editorial

- Univers Bertrana
- Manel Cayetano
- Aleix Dorca
- Sara Esqué
- Miquel Nicolau
- Florenci Pla
- Josefina Porras
- M. d'Urgell Sansa

Contacte: butlleti@uda.ad

La història del món és la història de la llibertat.

Albert Camus

Editorial	1
Què fem?	1
Parlem?	4
UdA.Sostenible	4
Lliçons recreatives	5
Info-Ud'A	7
Ponències	10
Agenda	11
Postres de músic	11
Biblioteca	13

Editorial

El passat 12 de gener un terratrèmol de força 7 a l'escala de Richter va sacsejar Haití provocant la mort de més de 200.000 persones i la pràctica destrucció de Port-au-Prince, capital d'Haití.

Aquesta catàstrofe natural lluny de ser alguna cosa excepcional és una de les moltes que periòdicament s'entossudeixen en destrossar unes poblacions ja de per si molt maltractades. Encara són fresques les esgarrioses imatges de nens etiòps inflats i plens de mosques a causa de la fam provocada per la sequera que regularment afecta aquest país, o les imatges de milers de morts i desplaçats que el tsunami del 2010 va provocar al sud-oest asiàtic, etc.

Sembla com si la natura cada cert temps s'empipés i llencés la seva ràbia contra la humanitat però, *per aquelles casualitats de la vida*, la majoria de les vegades només reben els més desprotegits. Quina sort tenim els que vivim a l'anomenat món desenvolupat, on sembla que la natura ens estima més que als pobres!

Ironies a banda, el fet és que les repercussions de les catàstrofes naturals en països amb pocs recursos tenen una major magnitud pel fet que són països amb uns nivells de pobresa totalment inacceptables en ple segle XXI. Una demostració palpable d'aquest fet és el Japó, que experimenta amb força assiduitat terratrèmols amb intensitats semblants al d'Haití i amb un nombre de víctimes

i de d'anys materials mínims.

És en aquest aspecte on els països desenvolupats haurien de fer incidència i no tant, tot i que és també molt necessari, en la recaptació de fons que moltes vegades responen més a un sentiment de culpabilitat i de pena que no pas de veritable desig d'ajuda.

La lluita per a l'eliminació de la pobresa hauria de ser una prioritat dels estats desenvolupats, ja que en la majoria dels casos ha estat provocada, directament o indirecta per ells mateixos. Molts d'aquest països pobres han estat explotats en el passat i encara ara per les metròpolis colonials i després per governs corruptes que estaven i estan recolzats, en la majoria dels casos, per governs de països desenvolupats que així protegeixen els seus interessos comercials.

Mentre no es corregeixi aquest problema, cada vegada que la mare natura faci un esternut o tingui mal de panxa, continuaran morint milers de pobres desgraciats que l'únic que han fet malament és haver nascut en un lloc deixat de la mà de déu. Això sí, que no es preocupin perquè des de l'anomenat primer món els garantirem telemaratons, reportatges televisius, donacions de famosos, visites de polítics, misses, etc. Segurament a ells no els servirà de gaire, però a nosaltres ens deixarà la consciència neta com una patena.

Què fem?

Model sistèmic de l'evolució de l'ús del català a Andorra

Durant tot el darrer any 2009 al Grup de recerca en llengua catalana de la Universitat hem desenvolupat un projecte d'investigació en sociolingüística al qual hem anomenat *Model sistèmic de l'evolució de l'ús del català a Andorra*. Darrere d'aquest títol s'hi amaga el primer esbós d'un model que permet crear hipòtesis sobre l'ús futur de la llengua mitjançant una metodologia innovadora en l'àmbit de la lingüística: la Dinàmica de Sistemes.

El projecte deriva directament de les inquietuds (de la població en general i dels experts en llengua en particular) sobre el futur del català a An-

dorra, i dels ràpids canvis que s'estan operant en el mapa lingüístic del Principat. Tot i que a Andorra disposem d'unes enquestes sociolingüístiques sòlides i longitudinals, aquestes només ens ofereixen, per definició, una fotografia del passat (per més recent que sigui) dels diversos usos lingüístics. En el nostre treball partim del principi que, per tal de conèixer i poder revitalitzar l'ús del català mitjançant polítiques eficaces, cal no només conèixer el passat sinó ser capaços de crear escenaris de futur basats en hipòtesis plausibles. És necessari, doncs, saber quines són les variables que influeixen el nucli d'interès (l'ús de la llengua), quina influència relativa tenen sobre aquest nucli i com s'interrelacionen.

Què fem?

Model sistèmic de l'evolució de l'ús del català a Andorra

La metodologia sistèmica estudia els fenòmens com un tot que evoluciona en el temps. Se centra en la interacció de les variables en l'evolució del fenomen estudiat més que no pas en les variables aïlladament, i treballa amb un model que permet veure l'evolució del fenomen respecte a la modificació de totes les variables alhora. Integra el temps com a dimensió que condueix l'evolució del fenomen i és aplicable a fenòmens complexos amb moltes variables i fortes interaccions entre elles, com ara els fenòmens socials. Ens semblava, per tant, una metodologia idònia per aplicar a un fenomen complex i en canvi constant com és l'ús d'una llengua.

Per tal de poder dissenyar el model sistèmic de l'evolució de l'ús del català a Andorra vam establir dos grans blocs de recerca:

1) Obtenir les variables del sistema, mitjançant les dades disponibles, el coneixement dels experts en llengua i les experiències d'altres actors relacionats amb l'entorn estudiat; seguidament, recollir i analitzar les dades relacionades amb aquests factors clau.

2) Dissenyar el model a partir de les variables obtingudes, simular-lo i validar-lo (mitjançant el programa de simulació Stella) i assajar possibles escenaris de futur de l'ús de la llengua, en funció de l'evolució de les variables implicades en el model.

El resultat és un model dinàmic que incorpora totes les variables, la influència relativa que tenen en el sistema (l'ús social del català) i que es poden anar modificant a mesura que apareguin noves dades, o per crear possibles escenaris de futur, com hem fet en aquest projecte.

A continuació presentem, a tall d'exemple, un dels gràfics resultants de la modificació de les variables del sistema. En aquest escenari vàrem partir de la hipòtesi que, enlloc de mantenir-se en la distribució actual real, el sistema educatiu andorrà (opció que, com s'ha vist en diversos estudis, alimenta positivament l'ús del català a Andorra) es potenciés, és a dir: es va augmentar el nombre d'alumnes de l'escola andorrana res-

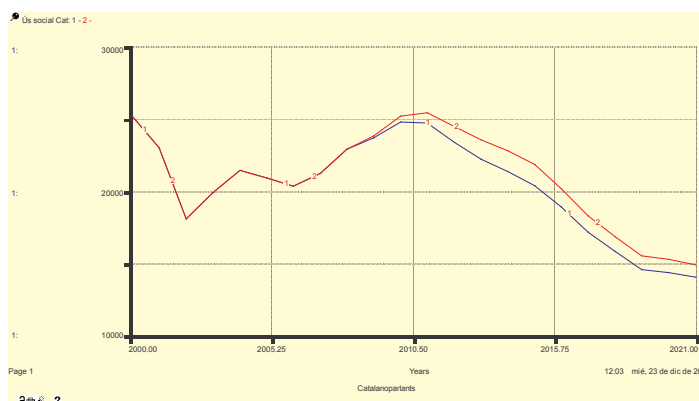
pecte als altres sistemes educatius. Aquest escenari de futur incorpora, a més, un increment de la població per fluxos migratoris (factor que, en termes generals, fa créixer l'ús social del català).

En el gràfic, l'evolució de l'ús del català (en aquest cas, fins a l'any 2021) en funció de les variables de creixement de població per immigració i d'augment d'alumnes al sistema andorrà, queda reflectida a la línia 2 (vermella). Aquest escenari es contrasta amb un altre (línia 1, blava) en què s'ha augmentat la població per fluxos migratoris però on la distribució d'alumnes entre els sistemes educatius s'ha mantingut amb les dades que disposem fins a l'actualitat. En aquest escenari, doncs, un augment de l'escolarització al sistema andorrà suposaria un augment del 0,7% de la població que fa ús del català.

El model és dinàmic i flexible, en el sentit que es pot actualitzar a mesura que apareguin més dades sociolingüístiques (o dades extralingüístiques relacionades amb l'ús de la llengua), i es pot integrar dins d'un model encara més ampli, com ara el de totes les llengües que coexisteixen a Andorra.

El *Model sistèmic de l'evolució de l'ús del català a Andorra*, desenvolupat gràcies a l'ajut Lídia Armengol a la Investigació Lingüística del Govern d'Andorra, ens ha permès d'aplicar per primer cop la metodologia sistèmica al camp de la sociolingüística; hem pogut comprovar que des d'aquesta perspectiva global es poden obrir vies d'estudi molt interessants, no tan sols en l'àmbit teòric sinó també per desenvolupar eines de prospecció que contribueixin a crear polítiques lingüístiques eficaces. Per últim, desitgem que aquest projecte contribueixi en alguna mesura a la presa de consciència sobre la necessitat de trobar solucions per conviure, tots plegats, en una societat lingüísticament sostenible.

Carolina Bastida
Miquel Nicolau
Josep Antequera

Què fem?

La prescripció infermera

El 21 de juliol de 2009 la Junta d'Andalusia va aprovar un text normatiu que reconeix als infermers d'aquesta comunitat autònoma, no només la facultat de prescriure medicaments i productes sanitaris sinó també de fer-ho amb una recepta pròpia, anomenada, *ordre infermera*, que tindrà càrrec al sistema nacional de salut espanyol. Aquesta normativa respon a una demanda de fa molts anys dels professionals d'infermeria, i dóna cobertura legal a unes intervencions que es realitzen a diari en tot el territori espanyol.

El contingut bàsic d'aquesta normativa ve a considerar 3 supòsits en els que els infermers tindran la facultat de prescriure:

Tots els medicaments que d'acord amb la normativa vigent no estiguin sota prescripció mèdica. Avui en dia representen 96 principis actius. Tots els productes sanitaris, com per exemple els destinats a la cura de ferides, o bé destinats a incontinència urinària. Per últim, la prescripció infermera protocolitzada, és a dir, la participació dels infermers en el seguiment de pacients amb tractament farmacològic. Col·laborant amb metges i odontòlegs a l'hora d'establir el tractament.

Això es posarà en marxa, dins de la comunitat d'Andalusia en dues fases: la primera va començar el mes de setembre i consisteix en un pla de formació per a tots els infermers que disposaran d'aquestes noves atribucions. Això inclourà coneixements bàsics sobre la normativa vigent i un taller sobre l'ús adequat i pràctica segura de medicaments i productes sanitaris. Un cop realitzat això els professionals rebran els talonaris d'*ordre infermera*. La segona fase serà la recepta electrònica i el seguiment de tractaments mèdics a malalts crònics (amb diabetis, úlceres per pressió o tractaments anticoagulants).

La prescripció infermera ha estat una reivindicació certament intensa durant els darrers anys a Espanya. Des de totes les associacions d'infermeria s'ha estat lluitant per assolir aquest objectiu amb el ministeri de salut. La reivindicació té l'arrel en *donar cobertura legal a una acció que es du a terme en tot el país tots els dies*. Ara la comunitat autònoma andalusa ha donat llum verda al text normatiu que autoritza aquesta reivindicació.

L'objectiu és arribar a tenir les mateixes capacitats que els infermers anglesos, canadencs, irlandesos, finlandesos, ... Els que fa anys, encara que amb certes diferències, que estan practicant la

prescripció infermera amb èxit.

Els infermers, és ben clar, són els professionals amb més contacte amb els *pacients* i en moltes ocasions són els seus professionals de referència, als que recorren per exemple per renovar les prescripcions mèdiques de tractaments llargs o crònics. Altres vegades els medicaments que es fan servir per realitzar les cures de ferides, nafres, ... és triat pels infermers.

Aquesta demanda ha aixecat una certa controvèrsia, els col·legis de metges han volgut deixar molt clar que en l'àmbit de la sanitat ja existeixen professionals amb aquesta competència, metges i odontòlegs. Aquesta afirmació ha tingut el suport d'alguns partits polítics a la comissió de salut del congrés i del senat a Espanya. Aquestes reticències estan provocant un retard en el desenvolupament d'una llei a nivell de tot l'estat espanyol.

Des d'infermeria s'ha contestat a aquestes crítiques, deixant clar que no és intrusisme professional, ja que la prescripció només afectarà a medicaments i productes sanitaris que queden fora de la prescripció mèdica. Però la participació d'infermers en el seguiment farmacològic de tractaments crònics és on apareixen més controvèrsies. Ja que, es posa en dubte si la formació acadèmica rebuda a les escoles d'infermeria és suficient perquè els infermers tinguin la responsabilitat de, per exemple, variar un tractament anticoagulant.

Sembla que el ministeri de salut espanyol esperarà a veure el desenvolupament del que passa a Andalusia per prendre una decisió a nivell estatal i que sigui consensuada amb totes les parts implicades.

Al nostre país, de moment, es presenta complicat que els infermers puguin arribar a tenir aquesta competència. L'estructura sanitària d'Andorra permet que els ciutadans tinguin un accés fàcil i ràpid als metges de capçalera i, per tant, no es veuria necessari que els infermers desenvolupin la prescripció. Encara que, a causa de la vinculació amb el país veí, si es dóna la circumstància que es regula legalment l'ordre infermera, és molt possible que els infermers que exerceixen al país també arribin a poder realitzar aquesta tasca.

Boris Vina Méndez

Parlem?

Complicitat

Imagineu-vos al mig d'una sala. És la primera vegada que hi entreu i us trobeu fora de lloc. Mireu les persones que us rodegen. De cop i volta, tot canvia: heu entès el secret de sentir-vos-hi bé. És evident, us heu de posar al costat d'aquella dona elegant. Us apropau a ella, us presenteu i a partir d'aquell moment, tota la vostra timidesa s'esvaeix, tots els obstacles per entrar a la societat desapareixen: us hi han acceptat. Sou a prop d'una persona que té influència. Les dames la vénen a saludar, les senyores més grans li somriuen, els homes busquen la seva aprovació. Tots la tracten amb respecte, amistat o cortesia que té una extensió d'uns metres, un radi que us inclou. En un tancar i un obrir d'ulls, heu deixat de ser de fora, ja sou de la casa.

Ara imaginem que necessiteu convèncer a totes les persones de la sala que acceptin el vostre punt de vista sobre, diguem, les noves tendències arquitectòniques a Andorra. En sabeu molt, i la vostra opinió és una opinió experta, però sou conscients que n'hi ha d'altres d'opinions expertes que poden resultar igual de vàlides. El temps vola – i no el voleu perdre convencent a tots els presents un per un, ni organitzant un debat públic sobre el tema. Hi ha una persona clau a la sala, i sabeu que si l'aconsegiu convèncer a ella, és molt més probable que tots els altres us donin la raó.

No li agraden els conflictes: no necessita els conflictes. Té un to de complicitat capaç de vèncer la resistència dels tossuts, desvetllar les sospites dels desconfiats, fer-vos sentir intel·ligents i importants. És un exemple *du comme il faut* – de *savoir faire*, d'un *je ne sais quoi* que no té altre nom en llengua catalana que el de ser una dona *com cal*. Lectora des de petita, espectadora d'obres complicades, amant de museus i persona

de criteris molt estrictes, us analitza sense esforç i us coneix d'entrada.

Ens avalua pel costum: de fet, voldria estimar-nos a primera vista, i ens estima sense més, tot i que veu els nostres trets ridículs, la nostra vanitat i la nostra curiositat, el desordre dels nostres gustos i la banalitat de les nostres preguntes. Té una ment original, on la ironia, amiga de pensadors, fa companyia a la bondat innata. Pot no saber el que busca, però sap el que no vol. Ens mira i ens somriu – i sabem que per totes les nostres ximpleries i petits defectes, ja no la decebrem: ja ens coneix.

L'originalitat li plau. És pràctica i sòbria. Se sent feliç en un ambient urbà. Les seves amistats són duradores i sinceres, els seus gustos, definits i refinats. No me l'imagino perdent el temps per iniciativa pròpia: la veig més aviat com una persona que aprofita l'hora de dinar per aprendre xinès, i les vacances, per estudiar l'art modern. No accepta compromisos sobre les coses d'importància, i considera important lluitar més per allò que coneixem i vivim, i actuar perquè les coses canviïn.

M'ha dit que parlant, s'aprenen històries increïbles. Hi ha persones que es deixen conèixer de seguida, i hi ha d'altres que s'hi resisteixen més, i necessites tornar per concretar detalls, fer noves preguntes, buscar un camí a conèixer-les. Hi ha persones que no revelen la seva essència en una conversa casual. Es necessita paciència i tacte per descobrir-ne l'ànima. Acabada l'entrevista, acabat el té i el cafè, parlem de les maneres d'entendre els uns als altres, com a investigadores i amigues, com a espectadores i descriptores, en total complicitat.

Alexandra Grebennikova

UdA.Sostenible

Com imagineu la civilització 3.0?

La civilització 1.0 era pre-industrial, abans de la màquina de vapor, l'electricitat, el petroli. Quan els homes, com la majoria dels animals del món, vivien a prop dels cicles naturals del clima, l'energia provenia en gran mesura de la utilització d'eines de mà, aigua en moviment, la força dels bous, cavalls i altres animals. La comunicació a distància es limitava al so de les campanes, i al transport de documents en paper.

La civilització 2.0 correspon als dos darrers segles, durant els quals la nostra tecnologia ha avançat tant ràpidament que finalment ha co-

mençat a reconèixer que l'avenç desenfrenat de la tecnologia sense la consideració de la sostenibilitat, podria posar en perill la supervivència mateixa dels nostres fills. Les energies procedeixen principalment de combustibles fòssils, energia nuclear, i de les fonts tradicionals com ara el carbó. Les economies s'han tornat més globals, i l'impacte de la desigualtat econòmica entre nord i sud s'ha fet més evident. La comunicació a distància ha avançat ràpidament i a escala mundial, del telègraf a Internet, fins al punt que amb un telèfon portàtil, podem veure les fotografies preses des d'un satèl·lit fetes només uns minuts abans. L'aviació i el comerç han prospe-

UdA.Sostenible

Com imagineu la civilització 3.0?

rat. Productes produïts a milers de quilòmetres de distància es poden lliurar a la porta de casa teva al matí següent.

La civilització 3.0 imagino que serà quan la gent del món reconegui la seva interdependència entre si, tant a nivell local, com global, una pràctica inadequada sobre el medi ambient en un lloc, suposa un impacte negatiu en tot el món. Quan el petroli, senzillament, sigui massa car, perquè cada cop n'hi ha menys i menys, i ja no es cremarà, s'utilitzarà únicament per la lubricació i la fabricació de plàstics. El carbó és cremarà en instal·lacions especials, situades prop de les mines, equipades amb tecnologia que permeti separar les molècules de carboni de les molècules d'oxigen. Els avenços tecnològics ens permetran que les energies siguin netes, que provenguin més del sol, del vent, de les mareas, dels corrents d'aigua, de la geotèrmica i noves formes que ningú mai no havia pensat abans. Les coses hauran de funcionar amb voltatges més baixos, i cada llar tindrà la capacitat de produir l'energia necessària per al seu funcionament. Les comunicacions continuaran prosperant, les xarxes sense fils prendran el relleu als satèl·lits, poc sostenibles, que seran una cosa del passat.

Les economies es tornaran més localitzades, perquè tant l'aviació com el transport terrestre es tornaran massa cars, això portarà a la indústria, l'agricultura i l'alimentació a estar més localitzades de nou. Els antics canals i molins es rejuveniran i les velles tecnologies es combinaran amb les noves tecnologies. La producció massiva de carn de boví, aus de corral i de porcs, seran una cosa del passat, perquè es produïa massa metà, difícil de tractar. Per contra, les verdures, fruites i llegums de cultiu local es convertiran en la dieta primària. Les malalties coronàries seran molt rares i tampoc no existiran les mal-

ties derivades d'una vida no sostenible, molt costoses de tractar, l'assistència sanitària estarà disponible per a tot el món. La química orgànica es convertirà en la major àrea de la nova recerca d'escoles i universitats. Les empreses de biotecnologia estaran a l'ordre del dia. Les investigacions de les ciències naturals se centraran en la capacitat de fotosíntesi i en la separació de les molècules de diòxid de carboni del carboni i dels àtoms d'oxigen. Imagino una civilització, sense deixalles, respectuosa amb el medi, amb la gent i amb els animals.

Imagino que la civilització 3.0 arribarà a poc a poc, a mesura que s'esgotin els recursos naturals, quan les persones reconeguin l'aberració de seguir impulsant un estil de desenvolupament insostenible, una forma de vida que adoctrina la satisfacció de l'home al fet de ser bevedors de *Coca Cola*, quan les persones s'adonin de la vulneració de valors bàsics, com el respecte a la vida, als drets humans, a les migracions, a la restricció de les llibertats personals, amb el pretext de la lluita contra el terrorisme.

L'esfondrament de la civilització 2.0 a l'igual que va passar amb l'Imperi Romà, donarà pas a noves estructures i institucions, i a una civilització IMAGINEM, que respecti el dret vital de tota la humanitat als béns terrenals, que aprengui a equilibrar el medi ambient, l'economia i l'equitat.

No tinc cap dubte, que si podem imaginar una civilització 3.0 sostenible i solidària, podem fer que passi.

Com va dir Richard Buckminster Fuller *Si l'èxit o el fracàs de la vida en aquest planeta depengues de qui vols ser tu, i de què és el que vols fer... Qui voldries ser? Què voldries fer?*

Vicens Blasco Ferrón

Lliçons recreatives

Per què flota el gel?

La dilatació tèrmica és el fenomen que provoca la variació de les dimensions d'una substància (sòlida, líquida o gasosa) en resposta als canvis de temperatura. Aquest fenomen es produeix quan augmenta o disminueix la temperatura, i dona com a resultats dilatacions i contraccions respectivament. Es tracta d'un fenomen reversible ja que en recuperar la temperatura inicial, es recupera el volum inicial.

Així doncs, si augmentem la temperatura d'una substància aquesta, tot i mantenir la seva massa,

augmenta de volum amb la qual cosa disminueix la seva densitat. De la mateixa manera podem dir que si la refredem disminueix de volum i en conseqüència la seva densitat augmenta.

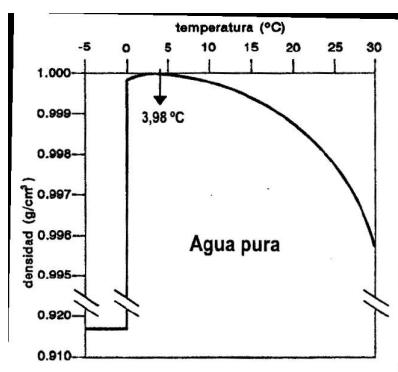
Seguint aquest raonament el gel hauria de ser més dens que l'aigua i en conseqüència s'hauria d'enfonsar. Per què flota?

A temperatura ambient, l'aigua es dilata quan la temperatura puja i es contrau quan baixa; però quan ens apropem al punt de congelació passa el contrari.

Lliçons recreatives

Per què flota el gel?

Si observem el gràfic següent ens adonarem que l'aigua presenta una anomalia en la dilatació entre els 4°C i el 0°C. És a dir, es comporta com la majoria de substàncies per sobre del 4°C ja que la seva densitat disminueix quan augmenta la temperatura (augmenta de volum en augmentar la temperatura) i té un comportament contrari per sota dels 4°C ja que la seva densitat disminueix en disminuir la temperatura (augmenta de volum en augmentar la temperatura).

Tal com s'observa en aquest gràfic, l'aigua assoleix la màxima densitat als 4°C, és a dir a l'estat líquid, ja que 0°C, a l'estat sòlid la densitat és encara menor. També s'observa que la màxima disminució de la densitat es dona als 0°C quan es produeix el canvi d'estat de líquid a sòlid, ja que l'estructura del gel presenta més espai buit entre les molècules i per això la seva densitat és menor.

Les variacions de la densitat de l'aigua amb la temperatura tenen una gran repercussió en el medi ambient. Així, en un llac d'alta muntanya, quan arriba l'hivern l'aigua es va refredant i quan arriba a 4°C (màxima densitat) s'enfonsarà produint un corrent de convecció que farà que l'aigua més freda se situï a la capa superficial del

llac fins que la temperatura d'aquesta sigui suficientment baixa i es congeli en arribar als 0°C.

El gel que es forma, en ser menys dens que l'aigua, queda a la superfície formant una capa aïllant que evita que l'aigua de l'interior del llac continuï congelant-se. Per això diem que el gel congela de dalt cap a baix.

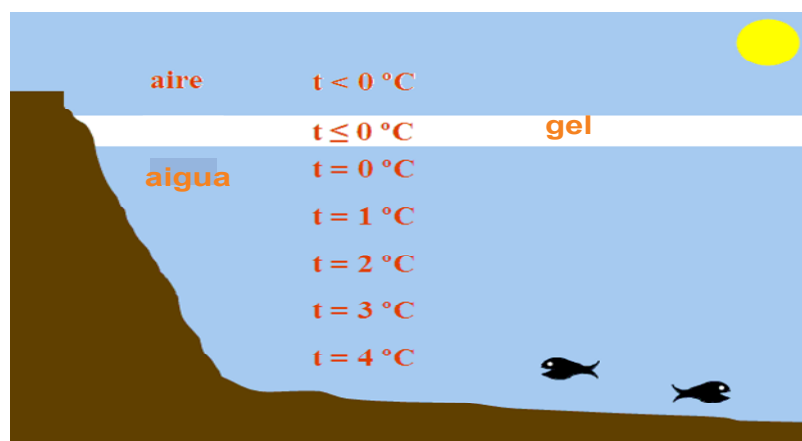
Si l'aigua es comportés com la majoria de substàncies en passar a l'estat sòlid (gel) tindria una densitat més alta i en conseqüència se submergiria en la seva fase líquida (aigua) i no actuaria d'aïllant de la temperatura gèlida ambiental, de manera que tot el llac es congelaria i els peixos i altres éssers vius moririen.

D'aquí, que aquesta anomalia en la dilatació de l'aigua sigui tan important per a la preservació de la vida ja que els éssers vius poden passar l'hivern a una temperatura de 4°C (al fons del llac) que tot i ser baixa els permet mantenir una certa activitat per continuar vius.

Ara bé, aquest anomalia en la dilatació de l'aigua també presenta altres implicacions com:

- Si ens oblidem una ampolla d'aigua al congelador aquesta es trenca. No us ha passat mai?
- En zones amb temperatures baixes cal posar anticongelant a l'aigua del radiador del cotxe per evitar que rebenti.
- L'expansió de l'aigua en solidificar-se té efectes geològics importants, ja que l'aigua de les esclatxes de les roques al solidificar-se augmenta de volum i trenca les roques.

Florenci Pla

Info-Ud'A

Nou curs de postgrau en *Promoció de la salut alimentària*

El divendres 29 de gener va començar el postgrau en *Promoció de la salut alimentària*, amb 18 estudiants matriculats. Aquest programa va dirigit persones amb titulació universitària interessades en la salut alimentària i suposa una càrrega lectiva de 5 crèdits, que es desenvolupen de gener a novembre del 2010.

Jornada *Present i futur del dret alimentari a Europa*

La Universitat d'Andorra i l'Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació organitzen la jornada *Present i futur del dret alimentari a Europa*, que tindrà lloc el dijous 25 de març de 2010, de les 15.30 a les 19.30 hores, a l'auditori de la Universitat d'Andorra. El programa comptarà amb les ponències titulades *El dret alimentari*, a càrrec de Lluís González Vaqué, exfuncionari de la Comissió Europea, i *La legislació alimentària*, a càrrec de Sílvia Banyares, professora de dret mercantil de la Universitat Abat Oliba-CEU. De la seva banda, Jesús Galindo, cap de l'Àrea de Seguretat Alimentària i Entorn del Govern d'Andorra, parlarà sobre *Present i futur de la normativa en seguretat alimentària al Principat d'Andorra*. La iniciativa s'emmarca en el Postgrau en promoció de la salut alimentària.

Participació al grup de treball sobre crèdits i resultats de l'aprenentatge del *Council for Doctoral Education (CDE)*

La Universitat d'Andorra va participar al grup de treball sobre crèdits i resultats de l'aprenentatge en la formació de doctorat organitzat pel *Council for Doctoral Education (CDE)* de l'Associació d'Universitats Europees (EUA). En el grup de treball hi van participar 15 experts provinents d'universitats d'Alemanya, Andorra, Àustria, Bèlgica, Croàcia, Eslovàquia, Finlàndia, Portugal, Regne Unit i Txèquia i es va celebrar a Lisboa el 22 de febrer. L'objectiu del grup de treball és aportar recomanacions per a la redefinició dels deu principis de Salzburg sobre el doctorat postulats l'any 2005.

Formacions per als professionals del món educatiu

La Universitat d'Andorra ha organitzat, conjuntament amb el Ministeri d'Educació, dos seminaris dirigits als professionals del món educatiu, en l'àmbit de la comunicació i de la legislació educativa. L'elevada demanda que han tingut aquests programes ha fet possible l'organització d'una segona edició de cadascun d'ells, que es realitzarà durant el mateix període.

El seminari en *habilitats comunicatives aplicades a la docència*, va començar el 22 i 23 de febrer la seva primera i segona edició, respectivament.

El seminari en *legislació aplicada al món educatiu* es desenvoluparà del 15/16 al 25/26 (1a/2a edició) de març del 2010.

Presentació de la memòria del premi Lídia Armengol

El grup de recerca en llengua catalana va presentar el mes de gener la memòria final del projecte *Model sistèmic de l'evolució de l'ús del català a Andorra* guanyador del premi Lídia Armengol 2008. Aquest projecte de recerca ha tingut com a objectiu dissenyar un model de l'ús del català a Andorra mitjançant la metodologia sistèmica i, alhora, assajar la viabilitat de la Dinàmica de Sistemes per modelar un sistema complex i amb factors socials com és l'ús d'una llengua. Així mateix s'han generat un conjunt de possibles escenaris de futur de l'evolució de l'ús del català a Andorra.

Formació intensiva d'anglès per al personal de la Universitat

El mes de febrer s'ha iniciat una formació intensiva d'anglès per al personal de la Universitat. Aquesta formació té com a objectiu dotar al personal amb un nivell d'anglès equivalent al nivell B2 o superior segons el marc europeu de les llengües del Consell d'Europa (*Common European Framework of Reference for Languages*) abans de final del 2011.

Info-Ud'A

Cursos d'actualització en l'àmbit del dret andorrà

Durant el curs 2009-2010 la Universitat d'Andorra imparteix tres cursos de l'àmbit del dret andorrà per donar resposta a una demanda de formació específica en aquest camp per part de diferents sectors professionals del país. Aquests cursos han tingut una molt bona acollida i es poden oferir amb un preu de matrícula molt atractiu gràcies al patrocini de la Fundació Crèdit Andorrà.

El dimarts 9 de febrer va començar el curs d'actualització en dret social, amb 35 persones matriculades. L'elevada demanda d'aquest curs ha fet possible l'organització d'una segona edició d'aquest programa durant el primer semestre del curs 2010-2011. Es tracta d'un programa d'1,5 crèdits europeus, dirigits als professionals de l'àmbit del dret interessats en aprofundir sobre els continguts del programa.

El dimecres 24 de febrer va començar el curs d'actualització en administració pública. L'objectiu d'aquest programa és donar eines per a la millora de la pràctica professional dels comandaments de l'administració general i comunal, en l'àmbit del dret administratiu i el català jurídic, principalment. La càrrega lectiva del programa equival a 1,5 crèdits europeus.

El dimarts 16 de març està previst que s'iniciï el curs d'actualització en drets fonamentals, la matrícula del qual estarà oberta fins al dia 26 de febrer. Aquest programa vol difondre els drets i les llibertats inclosos a la Constitució i al Conveni per a la salvaguarda del drets humans i de les llibertats fonamentals del Consell d'Europa. El seguiment i la superació del programa suposa una càrrega equivalent a 1 crèdit europeu.

Conferència sobre la seguretat en els mitjans de comunicació

El nou auditori de la Universitat d'Andorra acollirà el proper dijous 11 de març, a les 18 hores, una conferència titulada *La seguretat en els mitjans de comunicació*, a càrrec de Carles Mateu, director de publicacions i comunicació del capítol de Barcelona de l'ISACA (Associació pel Control i l'Auditoria dels Sistemes d'Informació) i exdirector de sistemes informàtics del Grup Zeta. La ponència té, com a objectiu, aportar una visió general de com s'enfronta en un mitjà de comunicació tot allò relacionat amb la seguretat, ja sigui des del punt de vista tecnològic, organitzatiu o normatiu. S'hi abordaran, per exemple, les característiques pròpies dels mitjans de comunicació de masses, la influència de la cultura de la immediatesa, o el conflicte entre dret a la informació i dret a la intimitat.

L'acte comptarà també amb una presentació de l'ISACA i de les certificacions professionals, a càrrec d'Albert Lladó, president del capítol de Barcelona d'aquesta organització de caire internacional que agrupa professionals de les tecnologies de la informació d'arreu del món.

Aquesta conferència s'emmarca en el projecte d'oferir a la Universitat d'Andorra formació adequada a les necessitats dels professionals que treballen als mitjans periodístics d'Andorra i de l'àrea pirinenca.

Participació al simposi *Models de desenvolupament sostenible en països i regions de muntanya*

La Universitat d'Andorra va moderar la taula rodona *L'experiència andorrana* del simposi *Models de desenvolupament sostenible en països i regions de muntanya* organitzada per l'Institut d'Estudis Jurídics, econòmics i financers d'Andorra (JEF), que va tenir lloc al Centre de Congressos d'Andorra la Vella els dies 11 i 12 de febrer de 2010.

UdA Solidària: recollida d'eines per a Burkina Faso

La comissió UdA Solidària ha donat curs a una petició dels estudiants de *première* del batxillerat professional de Comptabilitat del Liceu Comte de Foix d'Andorra la Vella per tal de donar suport a una recollida per a Burkina Faso. Es tractava d'aconseguir materials i eines de construcció, fusteria i costura, nous o de segona mà. Aquests estudiants tenen previst marxar cap a Burkina Faso el proper 16 de març per inaugurar un pou de bomba d'aigua i portar tot el material recollit a joves que volen iniciar-se en el món laboral. A recepció s'han recollit donacions fins al dia 1 de març.

Info-Ud'A

Dues estudiants de la Universitat d'Andorra seleccionades per participar en camps de treball a Algèria

Dues estudiants de la Universitat d'Andorra han estat seleccionades per participar, del 26 de març al 7 d'abril, en dos dels camps de treball algerians que organitzen la Xarxa Vives d'universitats –de la qual forma part la Universitat d'Andorra– i la Conferència Regional d'Universitats de l'Oest d'Algèria (CRUO). Aquests camps de treball volen ser espais de trobada que afavoreixin la participació, la formació i l'intercanvi entre els estudiants i la població rural algeriana. L'objectiu és promoure el coneixement mutu i sensibilitzar els estudiants sobre la realitat social, política, econòmica i cultural de les dues ribes de la Mediterrània.

El camp de Beni Abbes (província de Béchar) consistirà en la rehabilitació de l'antic mercat de la vila, per tal que pugui ser utilitzat com a seu de les associacions locals i com a lloc de reunió i de vida comunitària de la vila. El camp es realitzarà juntament amb el Centre d'Estudis Rurals i d'Agricultura Internacional (CERAI), una organització no governamental amb àmplia experiència de treball solidari a Algèria, i amb l'associació local algeriana amb qui el CERAI treballa, l'Associació de Desenvolupament i Intercanvi sense Fronteres (ADESF).

El camp de la província de Mascara, de la seva banda, consistirà en la valorització del bosc de Nesmoth i en la creació de taules pedagògiques per indicar espècies animals i vegetals que es poden observar a El Hachem. Es realitzarà juntament amb el CERAI, i amb l'associació local algeriana amb qui el CERAI treballa, en aquest cas l'Associació de Promoció de la Dona i de la Noia Hachémities (APFFH).

A més de col·laborar en les tasques sobre el terreny, les participants coneixeran els projectes de les associacions locals, visitaran el patrimoni cultural i turístic de la regió i podran prendre part en tallers sobre la cultura algeriana i en debats amb experts i artesans locals.

El Gran Teatre del Liceu acull els estudiants d'Òpera Oberta 2009/10

En el marc del curs Òpera Oberta 2009/10, una seixantena d'estudiants de la Universitat d'Andorra van ser rebuts el 10 de febrer pel Gran Teatre del Liceu de Barcelona per assistir a la representació de *Tristan und Isolde*, de Richard Wagner, en una producció de *Los Angeles Opera*. Abans de la representació, els alumnes van ser convidats a una visita guiada de l'històric edifici, a més d'una sessió informativa sobre l'argument i l'escenografia de l'obra en cartell.

Tristan und Isolde (1865) es basa en una llegenda medieval bretona, que narra els tràgics amors entre l'heroic Tristany i Isolda, filla de la reina d'Irlanda. Wagner hi va utilitzar una música nova, al límit de la tonalitat, que va marcar un punt sense retorn en l'òpera romàntica i va representar el punt de partida de la música del nostre temps.

El curs Òpera Oberta 2009/2010, que organitzen conjuntament la Universitat d'Andorra i el Gran Teatre del Liceu de Barcelona, amb el patrocini de la Fundació Crèdit Andorrà, té 62 estudiants inscrits. Després de *Król Roger*, de Karol Szymanowski, i del drama *Il Trovatore*, de Giuseppe Verdi, el programa continuarà els propers mesos amb l'estudi, mitjançant retransmissions en directe, de *La fille du régiment*, de Gaetano Donizetti, *Die Entführung aus dem Serail*, de W. Amadeus Mozart, i *Der Rosenkavalier*, de Richard Strauss. Les sessions compten amb el suport tècnic d'Andorra Telecom.

Compromesos amb la qualitat

La garantia de qualitat és un dels principals actius que ofereix la Universitat d'Andorra. Segons es desprèn de l'avaluació interna del procés docent, elaborada pel Consell de la qualitat de la Universitat d'Andorra durant el passat curs 2008/2009, els estudiants de la Universitat d'Andorra valoren molt positivament, amb un 8,42 de mitjana total –sobre 10–, la qualitat del professorat, i amb un 8,24 la qualitat de les assignatures impartides.

El Consell de la qualitat de la Universitat d'Andorra, creat el 2007, té com objectius principals promoure la cultura de la qualitat a la Universitat i impulsar els processos d'avaluació interna per assegurar en tot moment la millora contínua de l'ensenyament superior. Està format per sis membres permanents, que hi representen el personal i els estudiants de la Universitat. Una de les accions del Consell de la qualitat és l'avaluació de la qualitat docent de manera regular, tant en l'activitat del professorat com en el contingut de les assignatures que s'imparteixen. Aquest procés es realitza mitjançant enquestes que responen de manera individual i anònima tots els estudiants.

Info-Ud'A

La Universitat d'Andorra, entre les deu primeres en el rànquing d'un web estudiantil

Segons el web d'humor estudiantil anomenat *Patatabrava*, la Universitat d'Andorra ha pujat a la posició número 9 del seu rànquing de 73 centres d'ensenyament superior, just per damunt de la Universitat Carlos III de Madrid. La classificació global de la Universitat d'Andorra havia pujat anteriorment fins la posició 32, amb una nota de 7,54, i actualment es troba entre les deu primeres amb un 8,21. Malgrat aquest increment, el resultat continua sense tenir, és clar, validesa sociològica.

Col·laboració amb UNWTO.Themis

L'Organització Mundial del Turisme (OMT) ha obert el període d'inscripció per al *Curs Universitari Turisme i Cooperació Internacional per al Desenvolupament*, edició 2010, en llengua espanyola, organitzat per la Fundació UNWTO.Themis amb la col·laboració de la Universitat d'Andorra i la Universitat de València.

El curs té com a objectiu formar joves en cooperació Internacional a través del turisme –instrument indiscutible de desenvolupament. Té una durada de 150 hores en línia i 100 hores presencials, una part al campus de la Universitat d'Andorra. S'ha convocat una beca per a aquests estudis.

Voluntaris de la Universitat d'Andorra al Campionat Europeu Esportiu de Polícies i Bombers Andorra 2010

Del 26 de juny al 3 de juliol, Andorra acull el Campionat Europeu Esportiu de Polícies i Bombers, constituït per més de 40 esports representats i activitats, al qual s'espera una assistència de més de 3.000 participants, a banda dels acompanyants. L'organització necessita voluntaris amb perfils específics, alguns en especialitats pròpies de la Universitat d'Andorra. Per aquest motiu, el 24 de febrer l'auditori de la Universitat d'Andorra ha acollit una presentació de l'esdeveniment, a càrrec d'una delegació del comitè organitzador, durant la qual s'ha animat els estudiants a participar-hi com a voluntaris.

Les persones interessades trobaran documentació impresa i butlletes per omplir a la recepció de la Universitat, on els tramitaran la inscripció.

Premi Carme Serrallonga a la qualitat lingüística

La Facultat de Filologia de la Universitat de Barcelona convoca la dissetena edició del Premi Carme Serrallonga a la qualitat lingüística d'un organisme o entitat. El premi és doble, es valoren els mèrits de l'entitat i també l'estudiant que l'ha proposada. La presentació de candidatures està oberta a l'alumnat de la Universitat d'Andorra. El termini de presentació de propostes acaba el dia 6 d'abril.

Ponències i participació a congressos

- Cristina Yáñez (moderadora). *La gestió del públic turista en museus i monuments*. Jornada sobre Turisme Cultural en Museus i Monuments *Estratègies de gestió turística i definició d'indicadors*. Barcelona, 19 de febrer de 2010.
- Bastida, Carolina; Monné, Alexandra; Nicolau, Miquel. *Politics and multilingual practices at the University of Andorra*. Conferència internacional *Professionalising multilingualism in higher education: developing plurilingual individuals and multilingual institutions*. Universitat de Luxemburg. Luxemburg, 4 – 6 febrer 2010.

Info-Ud'A

Agenda de la Universitat

- **4 de març:** cafè informatiu
- **4 de març:** Aula Magna: *El procés de comprar via Internet*
- **11 de març:** conferència *La seguretat en els mitjans de comunicació*
- **16 de març:** Òpera Oberta: *La fille du régiment* de Donizetti
- **17 de març:** Consell Universitari
- **22 de març:** taller d'estades clíniques
- **25 de març:** seminari *Present i futur del dret alimentari a Europa*
- **25 de març:** Aula magna: *estrès, salut i qualitat de vida*

Postres de música

Recepta de cuina

Bunyols de Quaresma

Ingredients

- 125 ml de llet
- 75 g de farina
- 50 g de mantega
- 3 ous
- sal
- anís sec
- sucre

Elaboració

Poseu la llet i la mantega en un cassó al foc, amb un pessic de sal. Quan la llet bulli i tota la mantega s'hagi fos, hi afegirem d'un sol cop, tota la

farina tamisada i la deixarem coure, sense parar de remenar, fins que aquesta massa se separi de les parets del cassó.

Una vegada la massa s'hagi refredat hi afegirem els ous, d'un en un, tot remenant amb una cullera de fusta fins que quedi homogeni.

Amb aquesta massa farem petites boles amb l'ajut de dues culleres de cafè i les fregirem amb oli calent fins que els bunyols quedin rossos de tots els costats, per això els anirem girant.

Quan estiguin cuits, encara calents, els ruixarem amb una mica d'anís sec i els ensucrarem.

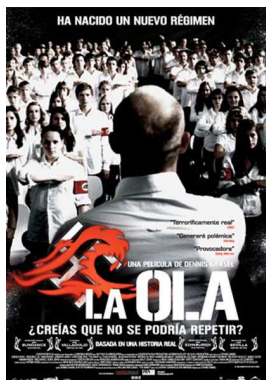
Bon profit!

Florenci Pla

Postres de música

Recomanacions literàries i de pel·lícules

Títol de la pel·lícula: *L'onada (Die Welle)*

Alemanya 2008

Durada: 110 minuts

Director: Dennis Gansel

Repartiment: Jürgen Vogel, Frederick Lau, Jennifer Ulrich, Max Riemelt, Christiane Paul, Elyas M'Barek, Jacob Matschenz.

Un professor d'institut d'Alemanya se li encomana que durant una setmana expliqui als seus alumnes els moviments autocràtics. Ell, els planteja si creuen que seria possible que avui en dia es tornés a implantar una dictadura a Alemanya similar al Tercer Reich. En aquests moments al professor se li acudeix fer un experiment amb els seus alumnes. A través de petits canvis, va instaurant una disciplina fèrria a l'aula, i aconsegueix que els alumnes abandonin el pensament individual i pensin com a grup. Per a sorpresa del professor els alumnes es mostren entusiasmats i

cada vegada mes alumnes s'apunten a la classe. Així es crea el moviment anomenat *L'onada*. Però el professor es veu obligat a tallar l'experiment al cinquè dia quan s'adona que ha perdut el control.

Basat en un fet real ocorregut en un institut de Palo Alto en Califòrnia el 1967 en el que el professor d'institut Ron Jones els planteja als seus alumnes la possibilitat que tornés un regim autocràtic.

La pel·lícula *L'onada* ens planteja una pregunta molt interessant: Seria possible avui en dia instaurar una dictadura en un país del primer món? La resposta que ens dona és que, una persona o grup de persones fent servir estratègies subtils i amb els missatges adequats en la teoria, pot ser no estarien gaire lluny de poder-ho fer.

Boris Viña

Títol: *Mientras nieva sobre los cedros*

Autor: David Guterson

Editorial: Tusquets Editores

El 1954 la vida a la petita i tranquil·la illa de San Pedro es veu trasbalsada amb el judici per assassinat de Carl Heine, que setmanes abans havia estat trobat penjant de les xarxes de pescar del seu vaixell.

El principal acusat és Kabuo Miyamoto, un jove nord-americà d'origen japonès i amic d'infància de l'assassinat Carl.

Ishamel Chambers, periodista i director del petit

diari local, mentre cobreix la informació del judici, començarà una investigació pel seu compte que el portarà a desenterrar vells fantasmes, velades rancúnies, actituds racistes, etc que ningú sospitava que existien a la idíl·lica illa de San Pedro.

Aquesta va ser la primera novel·la de Guterson i és per això que encara es més destacable l'èxit de públic i crítica que va tenir, que el va portar a endur-se el prestigiós premi PEN/FAULKNER (1995) que premia la millor novel·la de ficció d'Estats Units.

Manuel Cayetano Vieitez

Problema per pensar

Per pensar

Quin és el resultat d'aquesta suma?

$$\frac{1}{2} + \frac{1}{(2 \times 3)} + \frac{1}{(3 \times 4)} + \frac{1}{(4 \times 5)} + \frac{1}{(5 \times 6)} + \dots + \frac{1}{(999 \times 1000)}$$

Solució

Envieu la vostra solució raonada a butlletí@uda.ad i podreu aconseguir una memòria USB que se sortejarà entre totes aquelles persones que hagin donat una resposta correcta.

Solució al problema del butlletí anterior

Donada la sèrie: 1, 11, 21, 1112, 3112, 211213, 312213, 212223, 114213. Calculeu els dos termes següents.

Solució

Es tracta d'analitzar, cada vegada, l'anterior element de la sèrie. Així:

- El primer element és 1 (un u), per això el segon és 11.
- El segon element és 11 (dos uns), per això el tercer és 21.
- El tercer element és 21 (un u i un dos), per això el quart és 1112.
- ...

El novè element és 114213 (tres uns, un dos, un tres i un quatre), per això el desè element serà **31121314** i l'onzè serà **41122314**.

Florenci Pla

Postres de músic

Frases fetes i modismes populars de la llengua catalana

Gat escaldat, d'aigua freda fuig
Significat: les persones que han sofert un dany, solen estar atentes a evitar-ne d'altres.

Ser més vell que l'anar a peu
Significat: persona o cosa molt vella

Fer un pet com una aglà
Significat: sofrir una desfeta ràpida, morir-se...

Fer més por que una pedregada
Significat: algú de terrible, de dolent

Josefina Porras

Biblioteca Comunal Universitària (BCU)

Noves adquisicions de la BCU (Secció UdA). Febrer 2010

Portfolio electrónico. Barberà Gregori, Elena
Editor: UOC, 2009
Tema/es: Portafolis electrònics en educació, Aprenentatge

gua, Didàctica de la llengua, Didàctica de la literatura,

El Turismo cultural .Morro, Antoni
Editor: UOC, 2009
Tema/es: Turisme cultural,

Análisis de los estados contables en el nuevo PGC 2008. García Lorenzo, Ricardo
Editor: ESIC, 2009
Tema/es: Comptabilitat, Estats financers, Anàlisi financera, Sistema normalitzat de comptabilitat

La Història del protocol. Otero Alvarado, MT.
Editor: UOC, 2009
Tema/es: Etiqueta, Protocol oficial,

Contabilidad de costes. Fernández Álvarez, Carlos Alberto
Editor: Dykinson : Universidad Rey Juan Carlos. Servicio de Publicaciones, 2009
Tema/es: Comptabilitat,

Els Estats financers. Coll Capellán, Carme
Editor: UOC, 2009
Tema/es: Estats financers, Comptabilitat

Análisis de estados económico-financieros. Llorente Olier, José Ignacio
Editor: Centro de Estudios Financieros, 2010
Tema/es: Anàlisi financera, Comptabilitat, Estats financers,

El Desarrollo de la expresión gràfica. Jové Peres, Juan José
Editor: Editorial Horsori 1994
Tema/es: Dibuix, Psicologia

L'illa. Greder, Armin
Editor: Lóguez 2003
Tema/es: Llibres d'imatges per a infants,

Enseñar y aprender inglés en educación infantil y primaria. Pérez Esteve, Pilar
Editor: ICE : Horsori, 2004
Tema/es: Anglès, Didàctica

Els Homes no peguen. Moncó Rebollo, Beatriz
Editor: Bellaterra 2006
Tema/es: Dones maltractades

Multilingüismo y multiculturalismo en la escuela
Editor: ICE : Horsori, 2005
Tema/es: Multilingüisme en els infants, Educació intercultural, Integració escolar,

Cómo curé a papá de su miedo a los extraños. Shami, Rafik
Editor: RqueR 2005

La Escritura colaborativa en educación infantil: estrategias para el trabajo en el aula. Díez Vegas, Cristina
Editor: ICE : Horsori, 2004
Tema/es: Escriitura, Alfabetització (Ensenyament), Educació infantil, Estratègies didàctiques,

Manual de juegos y actividades para el usuario del bebé. Rosen, Lynn
Editor: Planeta, 2008
Tema/es: Infants nadons-, Infants-, Infants-, Puericultura,

Conceptos clave en didáctica de la lengua y la literatura
Editor: SEDLL : ICE, Universitat de Barcelona : Horsori, 1998
Tema/es: Llenguatge i llengües, Literatura, Llen-

La conspiracion lunar ¡Vaya timo! Fernández Aguilar, Eugenio
Editor: Laetoli 2009
Tema/es: Lluna,

The Diary of a young girl. Frank, Anne
Editor: Penguin Books, 2007

Voleu rebre
l'e-com.Ud'A?

Us hi podeu subscriure
enviant un missatge a
l'adreça electrònica
butlleti@uda.ad. No
oblideu d'indicar la vos-
tra adreça electrònica.